

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 21.10.2022 hyväksynyt seuraavan malminetsintälupaa koskevan hakemuksen:

Hakija:	Arctic Minerals Exploration AB
Alueen nimi:	Rita
Lupatunnus:	ML2021:0141
Alueen sijainti ja koko:	Sodankylä, 2521,53 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menettävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan verkkosivuilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Kuulutettu 21.10.2022

Pidetään nähtävänä 28.11.2022 asti (valitusajan päättymispäivä).

LIITTEET

Liite 1: Lupakartta malminetsintäalueesta

Arctic Minerals Exploration AB
c/o Kaiding Advocatbyrå
Köpmangatan 22
83130 Östersund

MALMINETSINTÄLUPAPÄÄTÖS

Malminetsintälupahakemus

Hakija: Arctic Minerals Exploration AB
SE 556739-671701
Ruotsi

Yhteystiedot: c/o Kaiding Advocatbyrå
Köpmangatan 22
83130 Östersund

Edustaja Suomessa:
Kalliolaw Asianajotoimisto Oy
Eteläranta 12, 00130 Helsinki

Lisätietoja antaa:
Risto Pietilä
risto.pietila@arcticminerals.se

Alueen nimi: Rita
Alueen sijainti: Sodankylä

Hakemus on tullut vireille 2.12.2021. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen 2.12.2021 sekä 22.9.2022 ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n vaatimukset. Hakemukselle on annettu lupatunnus ML2021:0141 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 2.12.2021.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) **myöntää** kaivoslain (621/2011) nojalla Arctic Minerals Exploration AB:lle malminetsintäluvan nimeltä "Rita" lupatunnuksella ML2021:0141.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintälupapäätöksessä annetut tarpeelliset tarkentavat lupamääräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §.

Malminetsintäluvan nojalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintälupa on **voimassa tällä päätöksellä enintään neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika malminetsintäluvalla. Malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta. Mikäli luvanhaltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvanhaltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 60 §, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Jos toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun toimenpiteeseen tarvittava muun lainsäädännön mukainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätöitä suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 2521,53 ha
Alueen nimi: Rita
Sijainti: Sodankylä

Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1).

Alueesta tarkemmin

Malminetsintälupa-alueella ei sijaitse suojelualueita, suojeluohjelma-alueita tai valtakunnallisesti merkittäviä tai suojeltuja maisema-alueita. Alueella on voimassa Pohjois-Lapin maakuntakaava, jossa alue on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Alueella ei ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa.

Otaksuma mineraaleista

Alueella aiemmin tehtyihin Geologian tutkimuskeskuksen sekä hakijan suorittamiin tutkimuksiin ja tuloksiin perustuen hakija otaksuu alueella olevan kultaa (Au), hopeaa (Ag), kuparia (Cu), nikkeliä (Ni), molybdeenia (Mo), kobolttia (Co) ja platinaryhmän alkuaineita (PGE).

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)
3. Tutkimuskaivannot ja tutkimusojat

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi ottaen huomioon kohteella tehdyt aikaisemmat tutkimukset. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöitä ja -tuloksia koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä erityisellä poronhoitoalueella asianomaiselle Sattasniemen paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Malminetsinnästä tässä luvassa sallituilla menetelmillä (lupamääräys 1, menetelmät 1-3) ei synny kaivannaisjätettä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien **kiinteistöjen omistajille** (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on lisäksi tehtävä poronhoitolaissa säädetyllä erityisesti poronhoitoa varten tarkoitetulla alueella (*erityinen poronhoitoalue*) asianomaiselle Sattasniemen paliskunnalle.

Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvoville viranomaisille:

- Tukesille,
- toimivaltaisen Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueelle,
- Metsähallitukselle,
- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä alueelliselle Lapin maakuntamuseolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomainen ei näe tässä vaiheessa tarvetta malminetsintäalueen pienentämiselle. Tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2021:0141 alueella. Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon alueen koko, tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Malminetsintäluvalle **ML2021:0141** määrätään asetettavaksi lupakohtainen **3000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle

kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on lisättävä viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella. Kaivosviranomainen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätyneet määrättyyn vakuuteen. Kaivosviranomaisen on luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä harkittava, onko vakuuden lajia tai suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitettulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareiät teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovärillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintä lupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan (621/2011) 11 ja 15 §.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää.

Alueella saattaa olla reheviä soita, puron- ja noronvarsimetsiä, suon metsäsaarekkeitä, kuruja, kalioita ja karuja soita. Tämä tulee huomioida siten, ettei tutkimustoiminnalla ole heikentäviä vaikutuksia ko. luontokohteisiin ja lajien elinympäristöihin.

Luvansaajan on huolehdittava tutkimustoiminnassaan, ettei eri tutkimusvaiheissa päädy kiintoainesta pintavesiin. Hakemusalueelta tunnetaan myös lähteitä. Luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten lähteiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty ja niiden läheisyydessä toimimiseen on jätettävä riittävä suojaetäisyys.

Malminetsintäluva-alueella on uhanalaisen suuren petolinnun pesäreviiri. Mikäli pesän todetaan olevan käytössä, petolinnun tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymisaikana (15.2-31.7 välisenä aikana, pesimäpaikan ympärillä 1100m suojavyöhyke), tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Suuren petolinnun pesäpuu, jossa oleva pesä on säännöllisessä käytössä ja selvästi nähtävissä, on rauhoitettu.

Lisätietoja kohteen tilanteesta saa Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (Liite 4), Metsähallituksen lausunnossa (Liite 5) ja Lapin maakuntamuseon lausunnossa (Liite 6) mainitulta yhteyshenkilöltä tai Tukesilta. Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaisesti rauhoitettujen eläinlajien tahallinen häiritseminen on kielletty.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi toimivaltaiselle Lapin ELY-keskukselle, Metsähallitukselle ja Lapin maakuntamuseolle.

Perustelut: Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta. Kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §.

Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen on sulanmaan aikana pyrittävä suunnittelemaan niin, että luontaisia aukkopaiikkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana. Tutkimusmontut ja kuopat tulee merkitä huomiokepein niiden ollessa auki ja sisältävän putoamisvaaran.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuista korvausta **20 euroa hehtaarilta** luvan voimassaoloajalta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus ensimmäiseltä vuodelta on maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintä lupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaisuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta ja kaivoslain (621/2011) 51.11 § ja 152.1 §.

Mikäli hakija pienentää tai muuttaa tässä päätöksessä määrättyä malminetsintäaluetta muutoshakemuksella, määräytyy uusi malminetsintäkorvaus maanomistajalle seuraavasta tämän lupapäätöksen maksupäivästä alkaen muutospäätöksessä määrättävän pinta-alan mukaan.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 51 §, 67, 69 §:ään jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta ja muuttamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

12. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Alue kuuluu Sattasniemen paliskunnan alueeseen. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava Sattasniemen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen.

Perustelut: Edellä mainituilla toimenpiteillä ehkäistään malminetsinnästä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Hakemuksen käsittely

Hakemus: Arctic Minerals Exploration AB
Kuulutus hakemuksesta: Tukes

2.12.2021
21.4.2022

Lausuntopyynnöt: Tukes	21.4.2022
Selityspyyntö: Tukes	19.7.2022
Selitys: Arctic Minerals Exploration AB	20.7.2022
Vastaselityspyyntö: Tukes	20.7.2022
Vastaselitys: Lapin ELY-keskus	19.8.2022
Täydennys: Arctic Minerals Exploration AB	22.9.2022
Päätös: Tukes	21.10.2022

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut hakemuksesta 21.4.2022 kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Sodankylän kunnan ilmoituskanavilla. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 30.5.2022 saakka.

Tukes on tiedottanut hakemuksesta asianosaisille maanomistajille kirjeitse 21.4.2022

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi viimeistään 30.5.2022. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Sodankylän kunnalle** 21.4.2022. Sodankylän kunta ei ole antanut lausuntoa.
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Lapin ELY-keskukselle** 21.4.2022. Lapin ELY-keskus on antanut lausunnon 17.6.2022 (liite 4).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Metsähallitukselle** 21.4.2022. Metsähallitus on antanut lausunnon 12.5.2022 (liite 5).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **lapin maakuntamuseolle** 21.4.2022. Lapin maakuntamuseo on antanut 12.5.2022 (liite 6).
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty **Sattasniemen paliskunnalle** 21.4.2022. Sattasniemen paliskunta on antanut lausunnon 30.5.2022 (liite 7).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei esitetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan vastine

Hakijalta on pyydetty vastine 19.7.2022 ja hakija on toimittanut vastineen 20.7.2022.

Lapin ELY-keskukselta on pyydetty vastaselitys hakijan esittämään vastineeseen 20.7.2022 ja Lapin ELY-keskus on toimittanut vastaselityksen 19.8.2022.

Hakija on vielä toimittanut selityksen 22.9.2022.

Tukesin kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitetyt asiat on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksiin.

Hakija on 22.9.2022 pienentänyt lupahakemusalueettaan siten, että Pomokairan -natura alueeseen nähden jää 1000m suojavyöhyke. Tällä toimella lupaviranomainen katsoo, että Lapin ELY-keskuksen lausunnossa 17.6.2022 ja vastaselityksessä 19.8.2022 esittämä natura-arvioinnin tarveharkinta täyttyy ja tässä luvassa sallituilla toimilla ja asetetuilla määräyksillä voidaan poissulkea vaikutusten aiheutuminen kyseessä olevan Pomokairan -natura alueen suojeluperusteille.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia ([1096/1996](#)), ympäristönsuojelulakia ([527/2014](#)), erämaalakia ([62/1991](#)), maankäyttö- ja rakennuslakia ([132/1999](#)), vesilakia ([587/2011](#)), poronhoitolakia ([848/1990](#)), säteilylakia ([592/1991](#)), ydinenergialakia ([990/1987](#)), muinaismuistolakia ([295/1963](#)), maastoliikennelakia ([1710/1995](#)) ja patoturvallisuuslakia ([494/2009](#)). Vesil [587/2011](#). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Mikäli malminetsintäalue rajautuu alueeseen, jolla liikkumista on rajoitettu (esim. luonnonsuojelualue), malminetsintäalueen rajan ulkopuolella tarvitaan alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen suostumus.

Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa. Alueen koskemattomuuteen, joka liittyy alueen suojelutavoitteisiin, on säilytettävä. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua

kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Luvanhaltijan tulee toimittaa hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- Arctic Minerals Exploration AB:lle,

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä

- Sodankylän kunnalle,
- Lapin ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle
- Lapin maakuntamuseolle tiedoksi,
- Sattasniemen paliskunnalle,
- niille, jotka ovat jäljennöstä erikseen pyytäneet

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu

- maanomistajille (kirjeitse)
- asianosaisille, joita asia erityisesti koskee
- niille, jotka ilmoitusta ovat erikseen pyytäneet

Tukes toimittaa Maanmittauslaitokselle malminetsintäluvasta tiedot merkittäväksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **8300 €**. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai ylitarkastaja Antti Mikkola puh. 029 505 2184

Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Mikkola ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2021:0141 lupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintä lupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Lapin ELY-keskuksen lausunto
Liite 5	Metsähallituksen lausunto
Liite 6	Lapin maakuntamuseon lausunto
Liite 7	Sattasniemen paliskunnan lausunto
Liite 8	Arctic Minerals Exploration AB:n selitys
Liite 9	Lapin ELY-keskuksen vastaselitys
Liite 10	Arctic Minerals Exploration AB:n selitys
Liite 11	Ohje vakuuden asettamiseksi

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdentalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 270 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

 Malminetsintäalusta

 Kiinteistörajat

Mittakaava 1:60000

Arctic Minerals Exploration Ab
Rita
ML2021:0141

Lupatunnus
ML2021:0141
Liite 2

Kiinteistötunnus	Pinta-ala (ha)
75889300100001	2521,53

Pinta-ala yhteensä: 2521,53 ha

Lupatunnus
ML2021:0141
Liite 3

ASIANOSAINEN MAANOMISTAJA
[REDACTED]

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

17.6.2022

LAPELY/2601/2022

Viite Lausuntopyyntöne 21.4.2022

Malminetsintälupahakemus ML2021:0141, Arctic Minerals Exploration AB, Sodankylä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla Lapin Ely-keskukselta lausuntoa liitteenä olevasta Sodankylän kunnan alueelle, Porttipahdan länsipuolelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta.

Arctic Minerals Exploration AB hakee malminetsintälupaa 2971,44 ha:n laajuiselle alueelle Sodankylään (ML2021:0141, Rita). Kyseessä on uusi malminetsintähakemus.

Tutkimusmenetelmät, -välineet ja aikataulu 2022-2023

1. Geofysikaaliset mittaukset geologisten rakenteiden selvittämiseksi sekä tarkempien etsintäkohteiden määrittämiseen. Magneettiset mittaukset Dronella.
2. Geologiset rakennetulkinnat perustuen olemassa olevaan aineistoon (GTK) sekä varauksen voimassaoloaikana saatuihin havaintoihin.
3. Timanttikairaus, pohjamooreeninäytteenotto, tutkimuskaivannot (montutus ja tutkimusojat kaivurilla)
4. Raskasmineraalitutkimus (lapionäytteet)

2024-2025

1. Timanttikairaus, tutkimuskaivannot
2. Pohjamooreeninäytteenotto
3. Geologinen kartoitus.
4. geofysikaaliset mittaukset

Tutkimusten ympäristövaikutukset rajoittuvat maastotöiden mahdollisesti vaatimaan puuston vähäiseen kaatamiseen sekä kulku-urien raivaamiseen. Kaivurointi, moreeninäytteenotto ja kairauspaikat sovitaan paikallisesti Metsähallituksen edustajan kanssa. Geofysikaaliset mittaukset aiheuttavat nykyään vain vähäisiä puustovahinkoja jos ollenkaan, koska GPS-paikannus korvaa linjojen avaamisen. Drone-mittauksissa huomioidaan rauhoitettujen lintujen pesintä.

Kaikki maastoon liittyvät muut toimenpiteet (mm. mönkijän käyttö) tehdään luvanvaraisesti yhteistyössä maanomistajan kanssa. Olemme tarvittaessa yhteydessä myös alueen ympäristökeskukseen.

Lapin ELY-keskuksen lausunto

Suojelualueet ja Natura 2000 -verkosto

Hakemusalue sijaitsee noin viiden kilometrin matkalla Pomokairan natura-alueen (SACFI1301712) läheisyydessä, lähimmillään noin 100 metrin etäisyydellä. Pomokairan natura-alue on perustettu erityisten suojelutoimien alueeksi (SAC-alue). Alue on lisäksi ilmoitettu komissiolle lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA-alue). Alue muodostuu Pomokairan-Tenniöaavan ja Ilmakkiaavan alueista, jotka kuuluvat soidensuojeluohjelmaan. Lisäksi alueeseen kuuluu Pomokairan vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluva alue ja Mätäsaapa, joka on ohjelmiin kuulumatonta aluetta valtion maalla. Pomokairan-Tenniöaavan ja Ilmakkiaavan alueet on toteutettu muodostamalla niistä luonnonsuojelulain nojalla soidensuojelualueet. Alue toteutetaan muiltakin osin luonnonsuojelulain keinoin. Natura-alueen suojeluperusteena ovat siellä esiintyvät yhteensä 16 luontodirektiivin liitteen I mukaista luontotyyppiä ja 39 liitteen II lajia.

Ely-keskus toteaa, että lupahakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella ei voida varmistua siitä, ettei Pomokairan natura-alueen suojelun perusteena olevien luonnonarvojen, erityisesti linnuston, osalta tapahdu merkittävää heikentymistä yksin lupahakemuksen tai yhteisvaikutuksessa muiden alueelle vaikuttavien toimintojen kanssa. Ennen malminetsintäluvan myöntämistä tulee laatia luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan luvan myöntävän viranomaisen on valvottava, että Natura-arviointi tehdään. Viranomaisen on pyydettävä arvioinnista lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja siltä, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on. Natura-vaikutusten selvittämisestä ja Natura-arvioinnista vastaa hankkeen toteuttaja (luonnonsuojelulaki 65 § 1 mom).

Malminetsintäalueelle sijoittuu Metsäkeskuksen metsälain mukaiset lähdekohteet -aineistoon merkitty puro. Lapin ELY-keskus toteaa, että olemassa olevat aineistot eivät yleensä ole lähteiden osalta kattavia, ja alueella saattaa siten olla enemmänkin luonnontilaisia lähteitä. Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilailalla (VL 2 luku 11 §) kielletty, ja kielto koskee myös tihkupintoja. Lapin ELY-keskus toteaa, että lähteisiin tulee jättää vähintään 20 metrin suojaetäisyys, jolla ei suoriteta malminetsintään liittyviä toimenpiteitä. Suojaetäisyyden määrittämisessä tulee ottaa huomioon lähteen koko ja luonnontila, ja esimerkiksi erittäin laaja-alaiseen lähteikkökokonaisuuteen voi olla syytä jättää 50 metrin suojaetäisyys. Lähteiden ylitse ei myöskään tule kulkea työkonein.

Lupahakemusalueella on useita puroja. Puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on kielletty (VL 3. luku 2 §). Tämä tulee huomioida myös purojen ylityksissä.

Vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines, soija, pääse valumaan vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin.

Malminetsintä ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Alueella ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, moreenimuodostumia, kallioalueita tai kivikoita.

Rauhoitetut ja uhanalaiset lajit

Lupahakemusalueella on lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitetun, luonnonsuojelulain 38 § nojalla rauhoitettujen uhanalaisten suurten petolintujen pesäreviirejä. Luonnonsuojelulain 39 § ja lintudirektiivin 5 artiklan mukaan lajien tahallinen häiritseminen erityisesti lisääntymis- tai jälkeläisten kasvatusaikana tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Pesintäaikana 15.2-31.7 pesien suojavyöhykkeellä (1100 m) ei tule tehdä tutkimustoimintaa. Mikäli malminetsintä kohdistuu pesien suojavyöhykkeelle tai näiden läheisyyteen, tulee hakijan vuosittain ennen tutkimustoimia pyytää Metsähallituksen Lapin luontopalveluilta (Stefan Siivonen) tarkempi tieto reviirin tilanteesta. Metsähallituksen antamia ohjeita on noudatettava malminetsintätoiminnassa.

Lupahakemusalueelta ei tunneta luonnonsuojeluasetuksen (1097/160) liitteiden 2 (a) ja 3 (a) koko maassa rauhoitettujen eläin- ja kasvilajien esiintymiä, ei liitteen 4 uhanalaisten ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II ja IV eläin- tai kasvilajien havaintopaikkoja (Lajitietokeskuksen viranomaisportaali 17.6.2022)

Veden ottaminen

Veden ottaminen vaatii vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:n mukaisesti pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY –keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa.

ELY-keskus kiinnittää huomiota vesilain 4 luvun säännöksiin, joiden mukaan, jos pintavettä tarvitaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, tai kyse on pohjaveden otosta toisen alueelta, saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (vesilaki 4 luku 3 § 2 mom ja 4 luku 4 § 1 mom). Aluehallintovirasto ratkaisee, täyttyvätkö vedenotto-oikeutta koskevat edellytykset vai vaaditaanko vedenottoon vesilain 3 luvun mukainen lupa.

Lupamääräykset

Edellä mainittujen luontoarvojen turvaamiseksi hakijan tulee toimittaa tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle vuosittain, viimeistään kaksi viikkoa ennen tutkimuksiin ryhtymistä.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Maastoliikennelain 5 §:n mukaan käytettäessä maastossa moottorikäyttöistä ajoneuvoa on vältettävä vahingon ja haitan aiheuttamista luonnolle ja muulle ympäristölle. Moottoriajoneuvoilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana alueen luonnontilaisilla soilla ja purojen läheisyydessä.

Malminetsintätoiminnan kairausjäljet, koemontut ja liikkumisen aiheuttamat jäljet malminetsintäalueella tulee saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan etsintätoiminnan päättyessä alueella. Kairausten jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallinta-järjestelmässä. Lausunnon laatimiseen on osallistunut Anne Lindholm maankäyttö- ja ympäristövaikutukset -yksiköstä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Marjut Kokko ja ratkaissut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen.

TIEDOKSI

risto.pietila@arcticminerals.se

Tämä asiakirja LAPELY/2601/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2601/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pasanen Jari 17.06.2022 13:38

Esittelijä Kokko Marjut 17.06.2022 11:54

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Remes Heikki Lauri	Telia Tunnistus	12.05.2022 10:38:07 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
PL 94
01301 Vantaa
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 21.4.2022

Asia: Arctic Minerals Exploration AB malminetsintälupahakemus ML2021:0141, Rita, Sodankylä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Sodankylän kohdistuvasta malminetsintälupaa koskevasta hakemuksesta Rita-nimisellä alueella, ML2021:0141.

Malminetsintälupahakemusalueen pinta-ala on 2971,44 ha ja sijaitsee kokonaisuudessaan Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevalla kiinteistöllä Sodankylän valtionmaa I, kiinteistötunnus 758-893-10-1.

Haetaan lupaa tehdä timanttikairausta, tutkimuskaivantoja, pohjamoreenin näytteenottoa, geologista kartoitusta ja geofysikaalisia mittauksia. Lupa-aikana toteutettavien näytteenotto- ja kairausmääriä ei pystytä tässä vaiheessa ilmoittamaan.

Tukes on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa erityisesti siitä, että voidaanko malminetsintäalueella tehdä tehokasta malminetsintää hakemuksessa esitetyillä tutkimusmenetelmillä ilman, että siitä aiheutuu ilman että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti merkittäviä mm. muutoksia luonnonolosuhteissa tai harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin kautta ja Retkikartta.fi-palvelusta sekä Museoviraston muinaisjäänösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Malminetsinnän kannalta välttämätön maastoliikenne tulee tapahtua erityisen varovaisesti maastoa vaurioittamatta. Suoalueilla ja pehmeiköillä tulee noudattaa

suurta varovaisuutta ja mahdollisesti suorittaa näillä kohteilla maastotyöt maan ollessa roudassa sekä välttää työskentelyä kelirikon aikana.

Uhanalaiset lajit

Lupahakemusalueella on useita lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitetun ja luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetun suuren petolinnun pesäreviirejä. Luonnonsuojelulain 39 §:n ja lintudirektiivin artiklan 5 mukaan mm. lajin tahallinen häiritseminen, erityisesti lisääntymis- tai jälkeläisten kasvatusaikana tai muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty. Metsähallituksen näkemyksen mukaan pesintäaikana 15.2.–31.7. malminetsintätoimenpiteitä ja siihen liittyvää liikkumista tulee rajoittaa lupamääräyksiin 1100 metrin suojavyöhykkeellä uhanalaisen petolinnun pesäpuista. Tämä koskee sekä koneellista liikkumista, että esimerkiksi hiihtäen tehtäviä mittauksia. Pesän varoalueille tiestön varteen ei tule sijoittaa varastoja ja pesimäaikaisessa tiestön käytössä kairauskaluston siirtämiseen yms. toimintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Hakijan on pyydettävä Metsähallituksen Lapin luontopalveluilta tarkemmat tiedot reviirin sijainnista sekä ohjeet reviiriä koskevasta suojavyöhykkeestä ja noudatettavista rauhoitusajoista. Ohjeita on noudatettava malminetsintätoiminnassa.

Hakemusalueelta ei tunneta uhanalaisten tai luontodirektiivin kasvilajien esiintymiä.

Arvokkaat luontokohteet. pienvesistöt ja niiden välittömät ympäristöt

Hakemusalueella voi olla kartoittamattomia arvokkaita luontokohteita, kuten lähteitä, reheviä soita, puron- ja noronvarsimetsiä, suon metsäsaarekkeita, kuruja, kallioita ja karuja soita. Alueet ovat lajistollisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita elinympäristöjä ja joilla voi olla harvinaista ja uhanalaista kasvilajistoa. Toimintaa ko. alueilla tulee välttää, jotta ne säilyisivät mahdollisimman luonnonmukaisessa tilassa. Esimerkiksi alueilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään (vrt. metsälain 10 §:n säädökset). Tutkimustoimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää myös vesiensuojelullisista syistä. Kohteiden rajauksia löytyy Retkikartta-palvelusta <http://www.retkikartta.fi>. Kaikkia kohteita ei löydy edellä mainitusta palvelusta, joten hakijayhtiön tulee selvittää puuttuvat tiedot.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lapin ELY-keskus. Tarkemmat tiedot mainituista alueen vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin antaa Lapin ELY-keskus.

Kulttuuriperintö

Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole tarkoin kartoitettu eikä tiedetä muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännos, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista vielä löytymättömistä kohteista.

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Alueella liikkumisessa tulee tieverkoston lisäksi käyttää mahdollisimman paljon maastossa olevia ajouria. Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytettäessä tulee huomioida tiestön ja maastourien kuntotilanne. Tienpohjat maastossa suurelta osin heikkokuntoisia talvikäyttöön tarkoitettuja tienpohjia. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko.

Lisäksi Metsähallitus edellyttää, että toiminnassa tapahtuvista poikkeustilanteista, esimerkiksi polttoainevuodoista tai muista onnettomuuksista, jotka voivat vaikuttaa alueen luonnonoloihin, tulee ilmoittaa välittömästi Metsähallitukselle.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista. Metsähallituksen yhteyshenkilö vahinkoasioissa on Keski-Lapin metsätiimin tiimiesimies Samuli Ollila, samuli.ollila@metsa.fi, puh. 0206 39 7105.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Tutkimusojien ja -kaivantojen turvallisuuteen ihmisille ja eläimistölle on kiinnitettävä erityistä huomiota luiskauksin, merkinnällä heijastin- ja liputuskepein ja varoituksin. Lippusiimojen ja ns. pyykkinarujen käyttö on kielletty, koska erityisesti porot ja hirvet voivat tarttua sarvistaan. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Poronhoitolain (848/1990) mukaan erityisellä poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Myös laki Metsähallituksesta (234/2016) edellyttää, että sen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojeleminen on sovittava yhteen siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itsekkin huomioon omassa toiminnassaan. Metsähallitus on sitoutunut näihin periaatteisiin lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristö- ja laatujärjestelmässään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin mitä Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

Tämän lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet Luontopalveluista suojelubiologi Saara Tynys sekä erikoissuunnittelija Stefan Siivonen sekä kaivannaisiasiantuntija Heikki Remes Kiinteistökehityksestä.

Heikki Remes
Kaivannaisasiantuntija
Metsähallitus Kiinteistökehitys

Viite: Lausuntopyyntö 21.4.2022
Asia: SODANKYLÄ – ML2021:0141 Rita

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin maakuntamuseolta lausuntoa Sodankylän kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Lupahakemuksen kopio liitteenä on toimitettu lausuntopyynnön yhteydessä Lapin maakuntamuseolle, ja siitä käyvät ilmi aiottu malminetsintäalue sekä suunnitellut toimenpiteet. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Sodankylän kunnan alueesta (pl. saamelaisien kotiseutualue) vastaavana museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisena vastuumuseona kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Aiottu malminetsintäalue sijaitsee Sodankylän kunnassa Porttipahdan tekojärven lounaisrannan eteläpuolella noin 27,7 km Peurasuvannosta luoteeseen käsittäen 2971,44 ha:n alan. Alueelta ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Alueeseen ei tiettävästi ole kohdistunut arkeologisia selvityksiä viimeisen 10 vuoden aikana.

Malminetsintäalue sijaitsee supra-akvaattisella alueella eikä ole ollut lähellä muinaisrantoja. Alueen suot ja – ennen tekojärven rakentamista – lähellä virrannut Kitinen kuitenkin nostavat alueen arkeologista potentiaalia niin vanhemman kuin nuoremman esihistorian sekä varhaishistorian asumus- ja pyyntijäännösten kannalta. Alueella voi lisäksi sijaita metsätalous- ja/tai elinkeinohistoriaan liittyviä arkeologisia kulttuuriperintökohteita

Malminetsinnässä käytetyt pienimuotoiset näytteenotot ja kairaukset muodostavat alueella mahdollisesti sijaitseville tuntemattomille arkeologisille kohteille verrattain pienen riskin. Hakemuksessa mainitaan kuitenkin myös koeurien mahdollinen käyttö. Kaivinkoneella tehtävä koeuritus ja/tai -montutus on kajoavuudeltaan luokkaa, joka muodostaa arkeologiselle kulttuuriperinnölle merkittävän riskin. Näin ollen, mikäli lausunnon karttaliitteessä merkityillä alueilla aiotaan suorittaa kaivinkoneella tehtävää uritusta ja/tai montutusta,

Lausunto

ROIDno-2022-1612

12.5.2022

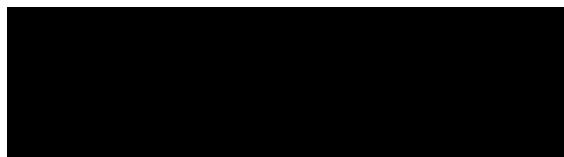
tulee suunnitelmista niiden tarkennuttua pyytää uusi lausunto Lapin maakuntamuseolta. Tuolloin määritetään arkeologisten selvitysten tarve ja laajuus.

Lapin maakuntamuseo lisäksi muistuttaa, että muinaismuistolain (295/1963) 1 §:n mukaisesti, on muinaisjäännökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla myönnettyä lupaa kielletty. Tätä kieltoa ei kumoa minkään muun lain nojalla myönnetty lupa, kuten malminetsintälupa. Näin ollen muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16 §:n mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivuu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Siinä tapauksessa, että malminetsintälupa myönnetään, tulee ennen maastotöiden aloittamista esitettävä tutkimussuunnitelma toimittaa tiedoksi Lapin maakuntamuseolle.

Lausunnossa esitetyt aluerajaukset ovat pyynnöstä saatavissa Lapin maakuntamuseon arkeologilta ESRIn .shp -formaattissa.

Rovaniemellä 12. toukokuuta 2022

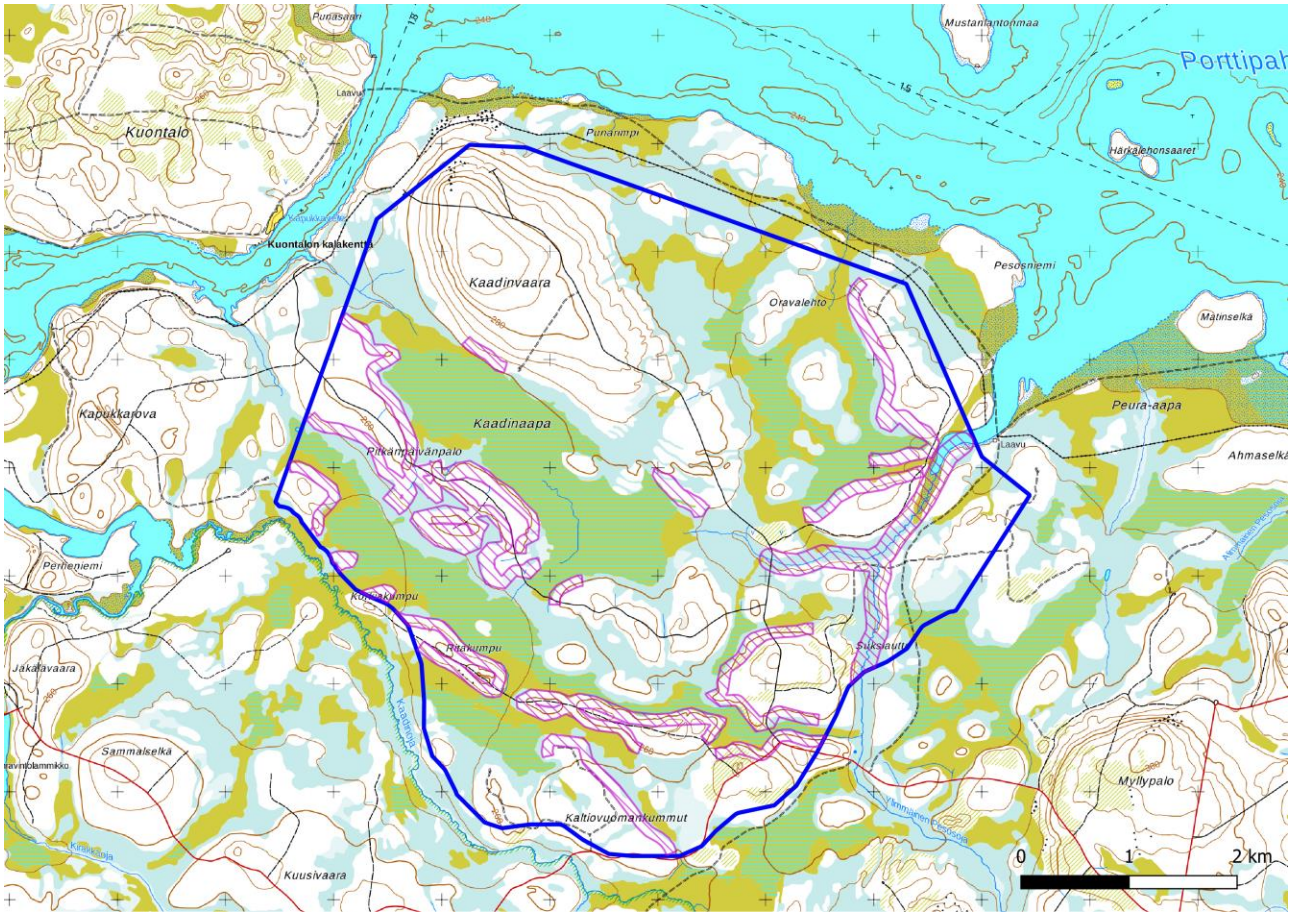
Jari-Matti Kuusela
Arkeologi, FT, dos.

Lausunto
12.5.2022

ROIDno-2022-1612

Jakelu: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Arctic Minerals Exploration AB
Lapin ELY-keskus
Museovirasto

Karttaliite. Malminetsintäalueen arkeologisesti potentiaalisimmiksi määritellyt alueet merkitty violetilla vinoviivoituksella.

Karttapohjan © Maanmittauslaitos, lisenssi CC BY 4.0

Sattasniemen paliskunta
Poroisäntä [REDACTED]

LAUSUNTO

30.5.2022

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

LAUSUNTO MALMINETSINTÄ

lupatunnus ML2021:0141

Paliskunta suorittaa ettotöitä ja porojen kokoamista sekä paimentamista syyskuun alusta kesäkuun loppuun alueella. Edellä mainittuun aikaan ei tule harjoittaa toimintaa joka häiritsee poronhoitotöitä.

Alueella sijaitsee aita rakenteet, porojen kuljetus reitit ja käyttö tulee säilyä muuttumattomana.

Alueella paimennetaan ja hoidetaan poroja.

Alue sijaitsee erityisellä poronhoitoalueella.

Ennen kenttätöiden aloittamista on ilmoitettava paliskunnalle.

Mikäli joudutaan menemään poroaidoista läpi, tulee käyttää valmiita veräjiä.

Mahdollisista vahingoista tai haitoista poronhoidolle tulee suorittaa korvaus paliskunnalle.

[REDACTED]
Poroisäntä
Sattasniemen paliskunta

ARCTIC MINERALS

Tukes

Lapin ELY-keskus

Selvitys malminetsinntäsuunnitelmista Rita-nimisellä lupa-alueella (ML2021:0141)

Arctic Minerals Exploration AB kiittää ELY-keskusta tärkeistä huomioista.

Maastotyöt on suunniteltu alkavan lupa-alueen länsi- ja keskiosissa, joissa toimittaisiin metsäautoteiden varsilla. Purojen läheisyyteen ei ole suunniteltu tutkimustöitä.

Tulevien vuosien töiden suunnittelussa otamme huomioon Luonnonsuojelulain edellyttämät seikat sekä ELY-keskuksen lausunnossa esille tulleet huomiot:

- Koneelliset maastotyöt ja muu mahdollisesti pesintää häiritsevä liikkuminen ajoitetaan lintujen pesimäaikojen ulkopuolelle
- Kaikista koneellisista maastotöistä tehdään hyvissä ajoin ilmoitus kaivoslain mukaisille asianosaisille kohteiden luonnonsuojeluarvojen huomioimiseksi
- Lähteiden sijainti selvitetään. Konsultoimme tarvittaessa maaperägeologia esim. tihkupintojen arviointiin.
- Kairauksessa syntyvä kiviaines voidaan nykyisin ottaa helposti talteen, jolloin maastoon ei synny päästöjä
- Kairausveden ottamisessa noudatetaan Vesilain määräämää ilmoitusvelvollisuutta

Risto Pietilä

Arctic Minerals Exploration AB

risto.pietila@arcticminerals.se

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: TUKESin selityspyyntö 20.7.2022

Lapin ELY-keskuksen vastaselitys koskien Natura-arvioinnin tarvetta malminetsintälupahakemusalueella ML2021:0141, Arctic Minerals Exploration AB

TUKES on pyytänyt Lapin ELY-keskukselta vastaselitystä Arctic Minerals Exploration Ab:n selvityksestä (20.7.2022), joka liittyi Lapin ELY-keskuksen lausuntoon (17.6.2022) malminetsintälupahakemuksesta.

TUKES on pyytänyt Lapin ELY-keskusta tarkentamaan, mitkä ovat ne seikat malminetsintälupahakemuksessa, jolla todennäköisesti on merkittäviä haitallisia vaikutuksia valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen luonnonarvoihin, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon, kun tutkimukset on suunniteltu suoritettavan alueen ulkopuolella.

ELY-keskus on malminetsintälupahakemuksesta 17.6.2022 antamassaan lausunnossa todennut: "että lupahakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella ei voida varmistua siitä, ettei Pomokairan natura-alueen suojelun perusteena olevien luonnonarvojen, erityisesti linnuston, osalta tapahdu merkittävää heikentymistä yksin lupahakemuksen tai yhteisvaikutuksessa muiden alueelle vaikuttavien toimintojen kanssa. Ennen malminetsintäluvan myöntämistä tulee laatia luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi."

Lapin ELY-keskuksen vastaus

ELY-keskus toteaa, ettei sillä ole huomauttamista Arctic Minerals Exploration Ab:n selvitykseen.

ELY-keskus vastaa TUKESille, että on malminetsintäluvan hakijan, ei ELY-keskuksen vastuulla selvittää toiminnan vaikutukset ja niiden merkittävyys. Lausunnossaan malminetsintäluvasta on ELY-keskus todennut, ettei etenäkään lintujen osalta merkittävien vaikutusten syntymistä ei ole voitu sulkea pois.

ELY-keskus toteaa, että Natura-arviointi on ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti tehtävä aina, ellei ole objektiivisten seikkojen perusteella poissuljettua, että hankkeet tai suunnitelmat vaikuttaisivat alueen suojelutavoitteisiin merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa (EUTI asiat C-538/09, C-6/04, C-

19.8.2022

127/02, KHO 2008:72). Natura-arvioinnin tarvetta tarkastellessa on siten oleellista pohtia, **voidaanko vaikutukset ilman arviointia sulkea pois**. Kuten ELY-keskus on lausunnossaan todennut, **merkittävien vaikutusten syntymistä ei ole, erityisesti linnuston osalta, voitu sulkea pois yhtiön toimittamien tietojen perusteella**. Merkittävien vaikutusten syntymisen täytyy olla objektiivisten seikkojen perusteella poissuljettua. Pelkkä toteaminen ei ole riittävää.

Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää (luonnonsuojelulaki 64a §). Oleellista tarkastelussa on vaikutusten kohdentuminen, ei se missä toiminta tapahtuu (EUTI C-98/03, C-418/04). Näin ollen Natura-alueen ulkopuolellakin tapahtuva toiminta voi edellyttää Natura-arviointia.

Natura-alueen ulkopuolella tapahtuvan toiminnan mahdolliset vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteisiin riippuvat ennen kaikkea kunkin Natura-alueen suojeluperusteista ja niiden sijoittumisesta toimintaan nähden. Vaikutusten mahdollisuuteen vaikuttaa edelleen mm. toiminnan luonne, maastonmuodot, maaston avoimuus, sekä mahdollisen vaikutusalueen laajuus, esimerkiksi miten pitkältä matkalta malminetsintäalue Natura-alueelta sivuaa. ELY-keskus toteaa, että Euroopan komission laatiman luontodirektiivin artiklan 6 tulkintaohjeistuksen ja siinä esitellyn oikeuskäytännön valossa on selvää, että vaikutuksia on tarkasteltava tapauskohtaisesti, eikä arviointivelvollisuuden edellyttäminen voi perustua kaavamaiseen etäisyyteen.

Kun on tunnistettu ne suojeluperusteet, joihin suunniteltu toiminta voi vaikuttaa, tulee tunnistaa ja arvioida myös kaikki muu kyseisen Natura-alueen samoihin suojeluperusteisiin vaikuttava toiminta. Joukko erikseen vähäisiä vaikutuksia voi muodostaa yhdessä merkittävän vaikutuksen (EUTI C-418/04, C-392/96). Pomokairan Natura-alueella tällaisia vaikutuksia aiheuttavat ainakin Kevitsan kaivoksen sulkemiseen liittyvä moreeninotto sekä Pomokairan Natura-alueella ja sen ulkopuolella tehty tai tehtävä malminetsintä.

Natura-arvioinnin pituus ja laajuus riippuvat suuresti alueesta ja suunnitellusta toiminnasta. Oleellista on käsitellä niitä suojeluperusteita, joihin toiminta voi vaikuttaa. Vaikutusten arviointi on hakijan vastuulla.

Natura-arviointivelvollisuuden välttäminen

Jos yhtiö pystyy objektiivisten seikkojen perusteella osoittamaan, että merkittävien vaikutusten syntyminen on poissuljettua, ei Natura-arviointia tarvitse tehdä. Menettelystä on aiemmin käytetty nimeä "Natura-arvioinnin tarveharkinta", mutta objektiivinen perustelu voi olla myös osa malminetsintälupahakemusta.

Yhtiön on myös mahdollista muuttaa malminetsintäalueen rajaa niin, että merkittävien vaikutusten syntyminen voidaan sulkea pois. ELY-keskus ei voi kuitenkaan etukäteen määrätä, mikä suojavyöhykkeen leveyden pitäisi olla, vaan arviointi on tehtävä tapauskohtaisesti mm. suojeluperusteiden sijoittumiseen, maastonmuotoihin ja toimintaan peilaten.

19.8.2022

ELY-keskus huomauttaa, että silloin kun arvioidaan Natura-arvioinnin tarvetta, ei lieventäviä toimenpiteitä, esimerkiksi tutkimustoiminnan ajoittumista lintujen pesimäajan ulkopuolelle voida ottaa huomioon (EUTI C323/17). Lieventävät toimenpiteet huomioidaan vasta Natura-arvioinnissa.

Yhteenveto

Malminetsintälupahakemusalue ML2021:0141 Rita sijaitsee noin viiden kilometrin matkalla Pomokairan Natura-alueen lähellä. Hakemusalueen ja Natura-alueen välillä on lähimmillään noin sadan metrin suojavyöhyke. Malminetsintälupahakemus ei sisällä tietoja, joiden perusteella merkittävien vaikutusten syntyminen Natura-alueen suojeluperusteille joko yksin kyseisestä malminetsinnästä tai yhdessä kaiken muun, vaikutuksiltaan Pomokairan Natura-alueelle kohdistuvan toiminnan kanssa olisi voitu sulkea pois. Näin olleen ELY-keskus pitää välttämättömänä, että yhtiön tulee joko muuttaa malminetsintäalueen rajoja, osoittaa, että merkittävien vaikutusten syntyminen on poissuljettua tai jos poissulkemista ei voida osoittaa, hakijan tulee laatia luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi.

ELY-keskus muistuttaa, että lupaviranomainen voi hyväksyä toiminnan vain varmistuttuaan, ettei toiminta vaikuta Pomokairan Natura-alueen suojeluperusteisiin merkittävästi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ylitarkastaja Riikka Juutinen ja ratkaissut Yksikönpäällikkö Jari Pasanen.

Tämä asiakirja LAPELY/3152/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/3152/2022 har godkänts elektroniskt

Pasanen Jari 19.08.2022 09:35

Juutinen Riikka 19.08.2022 09:57

ARCTIC MINERALS

Vastine selvityspyyntöön

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

REF: Tukes:n Selvityspyyntö 25.8. 2022/Lupatunnus ML2021:0141 liittyen Lapin ELY-keskuksen aikaisempaan (19.8. 2022) lausuntoon LAPELY/2601/2022.

Yllä mainitussa lausunnon yhteenvedossa ELY-keskus määrittelee kolme vaihtoehtoa ” ELY-keskus pitää välttämättömänä, että *yhtiön tulee joko muuttaa malminetsintäalueen rajoja*, osoittaa, että merkittävien vaikutusten syntyminen on poissuljettua tai jos poissulkemista ei voida osoittaa, hakijan tulee laatia luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi.”.

Arctic Minerals AB on päättänyt muuttaa alkuperäisen malminetsintälupahakemuksen aluetta. Tämän vastineen liitteenä on paikkatiedosto, jossa on uusi aluerajaus ja muut tarvittavat liitteet.

Risto Pietilä
Arctic Minerals AB

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 10 luvun 107 §:n mukaan malminetsintäluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Tukes määrää malminetsintäluville asetettavaksi lupakohtaisen vakuuden. Vakuus tulee asettaa pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Talletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (os. Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi) sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin. Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saajayhtiön kaupparekisteriotteessa mainittu henkilö(t) joilla on nimenkirjoitusoikeus.

Vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)
- Pantinantajan kaupparekisteriote

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi.

Heikki Puhakka
ylitarkastaja

YLEISPANTTAUSSITOUS

Pantinantaja _____

Y-tunnus _____

Pantti Tili n:o _____

Tilin saldo panttauspäivänä: _____

Vastuut, josta pantti vastaa

Yllä mainitun yhtiön (pantinantaja) kaivoslakiin (621/2011) perustuva malminetsintäluvan- tai lupien nojalla harjoitettava toiminta. Pantti asetetaan kaivoslain 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Panttaussitoumus Luovutamme edellä yksilöidyn pantin Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tässä sitoumuksessa mainittujen vastuiden täyttämisen vakuudeksi.

Voimassaoloaika Tämä yleispanttaussitoumus on voimassa toistaiseksi

Päiväys ____ . ____ . ____

Allekirjoitus _____

Nimen selvennys _____